

Obiekty zbiorowej ochrony na terenie miast i gmin

Jakie wyposażenie jest wymagane dla konkretnej kategorii obiektów?

Jak wygląda procedura modernizacji obiektów? Jak nawiązywać współpracę z innymi podmiotami? Jak wygląda procedura finansowania obiektów zbiorowej ochrony?

Wideoszkolenie PCC Poland skierowane do wydziałów zarządzania kryzysowego, inwestycji i biur bezpieczeństwa w UM, UG oraz UMiG.

Jak wygląda procedura selekcji miejsc do ustanowienia w nich MDS, miejsc ukrycia i schronów?

Szkolenie dotyczące obiektów zbiorowej ochrony na terenie miast i gmin. Poruszane są kwestie dotyczące między innymi projektowania i finansowania obiektów, kwestii prawnych i współprac. Uczestnicy dowiedzą się, w jaki sposób wdrożyć wytyczne i poznają procedury postępowania z nimi związane.

W programie m.in.:

- Co powinna zawierać dokumentacja przypisana do konkretnego obiektu w zależności od kategorii? Jakie dokumenty powinny być opracowane poza budowlanymi?
- Jak skutecznie współpracować z przedsiębiorcami w zakresie obrony cywilnej?
- Jak traktować obiekty, które fizycznie istnieją w zasobach wspólnot mieszkaniowych, ale ich status jest niejasny?
- Jak rozkłada się odpowiedzialność w kwestii finansowania poszczególnych zadań związanych z budowlami obronnymi?
- Jak określać wymogi techniczne obiektów przy składaniu wniosków, aby kwalifikował się on do przyznania środków?
- Jak efektywnie i jak najmniejszym kosztem dostosować istniejące obiekty, aby spełniały ogólnie wymagane wymogi techniczne i warunki ekspertyzy budowlanej?
- Jaka dokumentacja jest potrzebna w kwestii obsługi obiektu i jego obsady?

Wzory pism, jakie otrzymają uczestnicy:

- Wzór: Zarządzenie o wyznaczeniu obiektu zbiorowej ochrony
- Wzór: Porozumienie o uznaniu obiektu
- Wzór: Zawiadomienie o wszczęciu postępowania
- Wzór: Protokół z oględzin obiektu
- Wzór: Oświadczenie organu ochrony ludności o przeprowadzeniu audytu obiektu

Szczegółowy program szkolenia:

1. Kategorie obiektów i kwestie techniczne

- Jakie kategorie obiektów wyróżniamy?
- Omówienie schronu S-1.
- Omówienie schronu S-2.
- Omówienie schronu S-3.

- Omówienie ukrycia U-1.
- Omówienie ukrycia U-2.
- Omówienie ukrycia U-3.
- Omówienie miejsc doraźnego schronienia.
- Omówienie punktów schronienia.
- Jak działa każdy z tych obiektów?
- Jakie warunki techniczne musi spełnić każdy z tych obiektów?
- Czym jest obciążenie statyczne w obiekcie?
- Czym jest obciążenie dynamiczne w obiekcie?
- Jakie wyposażenie jest wymagane dla konkretnej kategorii obiektów?
- Czym jest wyjście zapasowe?
- Czym jest wyjście awaryjne?
- Co powinna zawierać dokumentacja przypisana do konkretnego obiektu w zależności od kategorii? Jakże dokumenty powinny być opracowane poza budowlanymi?
- Jakie warunki sanitarne muszą być zapewnione przy obiektach podwójnego przeznaczenia, takich jak np. garaże podziemne?
- Czym jest ukrycie segmentowe?

2. Kwestie prawne, orzecznictwo i rozporządzenia dotyczące obiektów zbiorowej ochrony

- Rozróżnienie trybów postępowania Art. 91 vs. 207 Ustawy o ochronie ludności i obronie cywilnej.
- Jak wygląda aktualne orzecznictwo w kontekście obiektów zbiorowej ochrony?
- Jak interpretować w rozporządzeniu zapis o wsparciu finansowym udzielanym dla budynków użyteczności publicznej (np. szkoły) tylko w stanie wojny i stanu wojennego? Czy rzeczywiście tak jest?

3. Inwestycje ze środków publicznych i finansowanie obiektów zbiorowej ochrony

- Na jakim konkretnym etapie inwestycji prezydent, burmistrz lub wójt powinien wskazać nowo powstający budynek (np. wielorodzinny) jako oficjalne miejsce ukrycia?
- Jak zgodnie z prawem interpretować nowe przepisy, aby uniknąć zarzutów o niegospodarność lub błędy przy przekazywaniu i rozliczaniu środków z budżetu państwa?
- Jak uniknąć niekorzystnej sytuacji, w której projekt został wykonany niepoprawnie i nie ma możliwości zrefundowania pomyłki? Jakże możliwości ma urząd, aby zweryfikować poprawność pracy projektanta?
- Kiedy i w jakich przypadkach wymagane są pozwolenia na budowę?
- Jak wygląda procedura finansowania obiektów zbiorowej ochrony?
- Jak poprawnie wypełniać wnioski o dofinansowania?
- Jak określać wymogi techniczne obiektów przy składaniu wniosków, aby kwalifikował się on do przyznania środków?
- Jak poprawnie opisywać we wnioskach założenia prac budowlanych na wczesnym etapie składania dokumentów?
- Jak wygląda procedura otrzymania dofinansowania na prywatne budowle? Czy istnieje możliwość otrzymania wsparcia od gminy?
- Od czego zależy możliwość otrzymania środków na sprawdzenie i renowację obiektów, które były

niegdyś budynkami użyteczności publicznej, a aktualnie znajdują się w rękach prywatnych, np. spółdzielni, zakładów pracy?

- Czy istnieją możliwości pozyskania dofinansowania na prace poza programami obrony cywilnej?
- Jak przygotować się do procesu projektowania (budowy/renowacji) i jak go rozpocząć? Jak wygląda dalsza procedura?
- Jakie dobre praktyki warto stosować w procesie projektowania?
- Jakie zabezpieczenia w energię i dodatkowe zasilanie należy uwzględnić w projektach?
- Czy jest możliwość zakupu ukryć segmentowych w ramach dofinansowania z Urzędu Wojewódzkiego?
- Jak stworzyć wstępny kosztorys renowacji / modernizacji obiektu?

4. Kwestie związane z planowaniem przestrzennym i kwestie dot. Planu Zagospodarowania Przestrzennego

- Jakie zapisy powinny znaleźć się w Miejscowym Planie Zagospodarowania Przestrzennego (MPZP), aby skutecznie regulować kwestie budowli ochronnych?
- Z jakich alternatywnych rozwiązań i procedur można skorzystać, (np. zmiany w planach zagospodarowania przestrzennego) w sytuacji, gdy gmina nie dysponuje własnymi gruntami pod budowę nowych schronów?
- Czy jest możliwość współpracy z deweloperami i wprowadzania wymogów ochronnych już na etapie planowania i budowy nowych osiedli mieszkaniowych, np. wykorzystanie garaży podziemnych w nowych blokach jako punktów schronienia?

5. Lokalizacja i selekcja obiektów zbiorowej ochrony

- Jak zabrać się za organizację obiektów zbiorowej ochrony? Jak wygląda procedura?
- Jak wprowadzić system nakładania nowych obowiązków na osoby odpowiedzialne za zadania i rozdzielać przydziały do struktur? Kto i na jakim szczeblu powinien być odpowiedzialny za co i w jakim zakresie?
- Kto, jak i w jakim zakresie jest odpowiedzialny za dostosowanie obiektów, które kiedyś były budowlą ochronną?
- Jak rozkłada się odpowiedzialność w kwestii finansowania poszczególnych zadań związanych z budowlami obronnymi?
- Które zadania podlegają pod zakres administracji rządowej, a które pod samorząd i dlaczego?
- Jak opracować skuteczną strategię komunikacyjną między instytucjami, opiekunami projektów, wieloma podmiotami zaangażowanymi w prace nad obiektami? Kto z kim i w jakim momencie powinien się kontaktować?
- Jak powinno wyglądać rozmieszczenie punktów zbiorowej ochrony w miejscowości?
- Jakie odległości powinny być zachowane między obiektami zbiorowej ochrony a obiektami wrażliwymi?
- W jaki sposób dobierać lokalizacje pod wyznaczenie obiektów w budynkach już Kto powinien dokonywać selekcji takich miejsc? Urząd, Straż pożarna, firmy zewnętrzne?
- Kto powinien dokonywać identyfikacji obiektów?
- Jak wygląda procedura selekcji miejsc do ustanowienia w nich MDS, miejsc ukrycia i schronów, istniejących lub pod budowę nowych?

6. Ewidencja obiektów i ekspertyzy budowlane

- W jaki sposób prowadzić ewidencję obiektów?
- Jaka dokumentacja jest potrzebna przy ewidencji obiektów?
- Jak przeprowadzać nowe ekspertyzy obiektów, jak ustalać kategorie odporności?
- Wyjaśnienie wytycznych dotyczących wymogów oświadczeń, np. oświadczenie burmistrza o przeprowadzeniu audytu.
- Jak procedować, gdy aplikacja i ewidencja stworzona przez Państwową Straż Pożarną różni się z obowiązującym stanem prawnym?

7. Współpraca z podmiotami zewnętrznymi i właścicielami prywatnymi

- Jak nawiązywać współpracę z innymi podmiotami? Jakie są możliwości?
- Jak włączać mieszkańców w system obrony cywilnej?
- Jak włączać przedsiębiorców w system obrony cywilnej?
- Jak skutecznie współpracować z przedsiębiorcami w zakresie obrony cywilnej?
- Jak nawiązać i prowadzić współpracę z architektem, pod którego nadzorem znajduje się dany obiekt?
- Jeśli uczelnie, które mają wydziały budowlane (politechniki), oferują pomoc, np. przy projektowaniu/sprawdzaniu obiektów, na jakich zasadach urząd może z nimi współpracować?
- Jak badać, czy instytucje, z którymi urząd chce nawiązać współpracę, nie są fikcyjne?
- W jaki sposób jednostka może sprawdzać firmy prywatne pod kątem uczciwości i rzetelności?
- W jaki sposób sporządzać umowy dotyczące współpracy z podmiotami?
- Jak samorząd może wspierać podmioty prywatne w dopełnianiu procedur, organizacji przetargów i realizacji przebudowy obiektów ochronnych?
- Czy można formalnie uznać spółdzielnię mieszkaniową za podmiot ochrony ludności, a jeśli tak, to w jaki sposób?
- Jak skutecznie weryfikować stan obiektów, które dawniej należały do państwa, a obecnie są w rękach prywatnych i formalnie włączać je do nowej ewidencji prowadzonej przez Straż Pożarną? Jaka jest procedura postępowania z takimi obiektami?
- Jak traktować obiekty, które fizycznie istnieją w zasobach wspólnot mieszkaniowych, ale ich status jest niejasny?
- Jakie strategie komunikacyjne i zachęty prawne/finansowe można wykorzystać, aby właściciele prywatnych garaży i piwnic zgłaszali je jako potencjalne punkty schronienia?
- Co w sytuacji, gdy następuje rozbieżność między zapisami w ustawie, a postawą Nadzoru Budowlanego, który odmawia dokonania inspekcji obiektu o niższej odporności? Czy gmina/miasto musi dokonać takiej inspekcji na własny koszt?
- Jeżeli gmina/miasto decyduje się na dokonanie inspekcji obiektu na własny koszt, czy firma prywatna, która zostaje najęta do tego zadania, posiada umocowanie w sensie prawnym? Czy można zastosować takie rozwiązanie, biorąc pod uwagę kontrolę NIK?
- Jak poprawnie napisać decyzję nakładającą obowiązki na podmiot, który odmawia współpracy?
- Jak współpracować z właścicielem mienia prywatnego, na który na mocy decyzji administracyjnej ustanowiony został obiekt zbiorowej ochrony, nie chce z nami współpracować?
- Jakie wypracować procedury prawne i finansowe, umożliwiające przekazywanie środków na utrzymanie, modernizację i przebudowę ukryć, MDS-ów, i punktów schronienia, znajdujących się w rękach prywatnych właścicieli?

8. Modernizacja i dostosowanie istniejących obiektów zbiorowej ochrony

- Jak wygląda procedura modernizacji obiektów?
- Jak prowadzić procedury związane z dostosowywaniem obiektów, aby uniknąć późniejszych odwołań od wojewody? Jak unikać błędów?
- Co w przypadkach, gdy w danym budynku, w którym powinien znajdować się MDS, nie ma piwnicy ani podpiwniczenia, a obszar zagrożenia jest duży, np. szkoła? Jak zabezpieczać takie budynki?
- Wyjaśnienie kwestii prawnych związanych z modernizacją obiektów (np. w przypadku piwnic w szkołach).
- Jak efektywnie i jak najmniejszym kosztem dostosować istniejące obiekty, aby spełniały odgórne wymogi techniczne i warunki ekspertyzy budowlanej?
- Co w przypadku, gdy prowadzona jest renowacja/modernizacja obiektu sprywatyzowanego na podstawie umowy z właścicielem, zainwestowane zostały pieniądze, a właściciel wypowiada umowę?
- PRZYKŁAD: Schron w starej olejarni (mienie prywatne), uznany został niegdyś za obiekt kategorii drugiej. Nadzór budowlany w nowej ekspertyzie napisał, że obiekt może spełniać te wymagania, ale potrzebne jest dodatkowe sprawdzenie np. materiałów, grubości ścian, stropu itp. Co, jeżeli będziemy musieli prowadzić prace, np. nawiercanie ścian, a właściciel będzie temu przeciwny?

9. Budowa nowych obiektów

- Jak przebiega standardowy proces budowy obiektu?
- Jaką dokumentację należy mieć, aby móc podjąć się budowy nowego obiektu?
- Jak podejść do tematu zaleceń, aby w przypadku budowy nowego obiektu, był on podwójnego przeznaczenia?
- Jak zapobiegać lub minimalizować ryzyko wystąpienia sytuacji, w której urząd działa na szkodę mieszkańców, gdy powinien zapewniać określoną liczbę punktów schronienia, a nie jest w stanie osiągnąć takiej liczby?

10. Administracja i zarządzanie obiektem zbiorowej ochrony

- Czy MDS-y muszą być oznakowane? W jaki sposób?
- Czy MDS-y powinny być cały czas otwarte i dostępne, np. w szkołach, piwnicach bloków, garażach podziemnych?
- Jak zorganizować obsługę obiektu zbiorowej ochrony? W jaki sposób miałyby to funkcjonować?
- Skąd jednostka może pozyskać ludzi do obsługi takiego obiektu?
- Jaka dokumentacja jest potrzebna w kwestii obsługi obiektu i jego obsady?
- Jeżeli obiekt został wyznaczony w budynku wspólnoty mieszkaniowej, na kogo powinna zostać wydana imienna decyzja administracyjna?
- PRZYKŁAD: Obiekt znajduje się w szkole średniej, podlegającej pod starostę. Szkoła nie jest umiejscowiona w mieście powiatowym, miejscowością zarządza wójt. Kto i na kogo wydaje decyzję administracyjną?
- Jak rozliczać dokumentację obiektu?

Prowadzący:

Podpułkownik rezerwy, specjalista ds. obrony cywilnej, ochrony ludności i obiektów zbiorowej ochrony. Posiada ponad 40-letnie doświadczenie zawodowe zdobyte w służbie wojskowej, administracji publicznej oraz przy realizacji przedsięwzięć infrastrukturalnych związanych z bezpieczeństwem państwa.

W latach 1983–2020 pełnił zawodową służbę wojskową w wojskach inżynieryjnych, zajmując stanowiska dowódcze i sztabowe od szczebla plutonu do pułku. Uczestniczył w misji Polskiego Kontyngentu Wojskowego w Iraku, gdzie jako Szef Wydziału Infrastruktury odpowiadał za planowanie, przygotowanie i realizację infrastruktury ochronnej oraz zabezpieczenie obiektów wojskowych na obszarze działań operacyjnych.

Zdobywał doświadczenie w zakresie budowy i ochrony infrastruktury, reagowania kryzysowego, współpracy cywilno-wojskowej oraz organizacji przedsięwzięć związanych z bezpieczeństwem ludności. Uczestniczył w specjalistycznych szkoleniach organizowanych przez Departament Obrony Stanów Zjednoczonych dotyczących ochrony baz wojskowych, infrastruktury krytycznej oraz obiektów szczególnie ważnych dla funkcjonowania państwa.

Od listopada 2025 r. pełni funkcję specjalisty ds. obrony cywilnej, ochrony ludności i dostępności w Urzędzie Miejskim w Gołdapi. Odpowiada za organizację systemu obiektów zbiorowej ochrony na terenie gminy, prowadzenie ich ewidencji, planowanie rozmieszczenia, przygotowanie dokumentacji oraz wdrażanie rozwiązań zwiększających poziom bezpieczeństwa mieszkańców.

Jest praktykiem zajmującym się problematyką schronów, ukryć, miejsc doraźnego schronienia oraz wdrażaniem nowych rozwiązań wynikających z przepisów o ochronie ludności i obronie cywilnej. Szczególnym obszarem jego zainteresowań są zagadnienia związane z funkcjonowaniem obiektów zbiorowej ochrony w miastach i gminach oraz ich rolę w budowaniu odporności społeczności lokalnych na sytuacje kryzysowe i zagrożenia czasu pokoju oraz wojny.

Prawa autorskie do niniejszego programu przysługują Private Corporate Consulting Sp. z o.o. Udostępnianie, kopiowanie i przerabianie niniejszego programu bez pisemnej zgody Private Corporate Consulting Sp. z o.o., zagrożone jest odpowiedzialnością karną oraz cywilną